СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIII. Ч. 63. Джерзи Сіти, Н. Дж., понеділок, 18 березня, 1935. VOL. XLIII. No. 63. Jersey City, N. J., Monday, March 18, 1935. THREE CENTS

РУЗВЕЛТ ДОБИВСЯ СВОГО ЩОДО ДОПОМОГИ

ВАШИНҐТОН. — Сенат відкинув 50 голосами проти 38 внесок сенатора МекКарена про „пануючу заплату", а потім 83 голосами проти 2 ухвалив резолюцію про допомогову працю, предложену прихильниками уряду. Як відомо, цей проєкт віддає президентови Рузвелтови до розпорядимости суму 4 міліярди 880 міліонів долярів на ціли запомогової праці.

Побіду президента уможливило те, що 6 сенаторів, які давніше були проти урядового проєкту, тепер голосували за нього.

Не дивлячися на цю побіду президента, котра висіла в повітрю ще від самого скликання сесії конґресу, Генрі Гарімен, президент Торговельної Палати Злучених Держав, каже, що президент Рузвелт тратить впливи серед народу.

ВЕЛИКА КАМПАНІЯ УРЯДУ ПРОТИ БАНДИТСТВА.

ВАШИНҐТОН. — Федеральний уряд кинув усю свою силу для боротьби проти всякого роду бандитства, рекетірства й безправства. 12,000 аґентів департаменту скарбу кинулися в цілобу краю на шайки торговців наркотиками, банди фальшивників грошей та бутлеґерів. Разом арештовано коло 2,000 осіб. Забрано велику масу всякого добра, котрого вартість обчисляють на півтора міліярда долярів.

Недалеко вязниці в Осининґу („Синґ Синґ") викрито фабрику гроша.

Всі арешти відбулися без великого галасу. Тільки в Ню Йорку в одному місці прийшло до перестрілки.

ЗАПОВІДАЮТЬ ПОДОРОЖІННЯ ПОЖИВИ.

НЮ ЙОРК. — Місцеві власники готелів та ресторанів кажуть, що подорожіння поживи вимагає від них піднесення цін.

За нюйорськими готелярами йдуть теж готелярі й ресторантні підприємці по інших містах.

РОБІТНИКИ ФАБРИКИ ЕДИСОНА ЗА СТРАЙК.

НЮ ЙОРК. — Робітники Бруклинської Едисинової Ко. заявилися поважною більшістю голосів за страйк, щоби вимогти від підприємства підписання угоди з юнією.

Юнія ще не встановила дати починання страйку.

20,000 МАРКОВИХ ЗБИРАЧІВ „РОБЛЯТЬ НАЇЗД" НА ПОЧТОВИЙ УРЯД.

ВАШИНҐТОН. — Ґенеральний почтмайстер Фарлі заповів, що в пятницю почнеться тут продавати нові, ще не помазані ґумою та не діравлені почтові значки. На цей перший день продажу зїхалися сюди коло 20,000 маркових збирачів та закупили марок на загальну суму 529,838 долярів.

ЩЕ НЕ ВСІ МАЮТЬ ДЕПРЕСІЮ.

НЮ ЙОРК. — Колектор федерального податку в третім скарбовім дистрикті каже, що цьогорічний збір податку відай вищий на 20 процентів від попереднього.

Каже він, що останнього дня сплати цих податків він бачив кілька чеків на суму 2 міліони долярів або більше.

ЩЕ ОДНА СПРОБА СКОРОГО ЛЕТУ НЕ ВДАЛАСЬ.

КЛІВЛЕНД (Огайо). — Відомий летун Вайлі Повст пробував знову зробити скорий перелет від Тихого океану до Атлянтійського, летячи високими верствами повітря.

Через якийсь клопіт у машині мусів він перервати свою подорож у цьому місті. Всетаки він побив усі попередні рекорди скорости лету на цій дорозі, бо перелетів з Лос Анджелеса до Клівленду за 8 годин і 4 мінути.

Найскорший попередній лет на цю віддаль виносив 8 годин і 17 мінут.

ЯК ПРОДУКУЮТЬ „ТЯЖКУ ВОДУ".

НЮ ЙОРК. — Професор Г. С. Тейлор, голова департаменту хемії при Принстонськім університеті, виступав тут на зборах Електрохемічного Товариства в Колюмбійськім університеті з цікавим відчитом про „тяжку воду", себто воду, що має атомічний тягар два рази вищий від атомічного тягару звичайної води.

Ученим удалося випродукувати 10 кропель такої води, виваривши 75 тон звичайної води.

Прелеґент у своїм відчиті вказував на велике наукове значіння цієї води. Вона відкликується на ділання електричної сили зовсім інакше ніж „легка" вода, і тому може мати широке примінення в науці й тетехніці.

БУДУТЬ ПРИКРАШУВАТИ МАЛЬОВИЛАМИ ЕЛИС АЙЛЕНД.

НЮ ЙОРК. — Уряд постановив прикрасити мальовилами стіни іміґрантської стації на Елис Айленді.

Малювати образи мають малярі, що побирають допомогу через безробіття. Намалювати вони мають 24 образи, що будуть зображувати історію Америки.

ВИКРАЛИ ХЛОПЦЯ.

Державна прокураторія повідомляє публику, що недавно викрадено з дому вітчима у Вудбридж, Н. Дж., 19-літнього хлопчину Честера Гайда та що викрадачі домагаються викупу в сумі 10,000 долярів.

КОМУНІСТ СКРИВСЯ ДО МОНАСТИРЯ.

До монастиря оо. Кармелітів у Люблині зголосився якийсь жидівський молодець. Він заявив, що є учнем варшавської школи і що хоче вступити до монастиря. Тому, що молодець знав засади християнської віри, управа монастиря згодилася приняти його до себе. Аж ось одного дня до монастиря прийшла поліція і стала розпитуватися за підозрілим неофітом. Бачучи, що до монастиря ввійшла поліція, молодець вискочив крізь вікно. Поліція розпочала негайно погоню і зловила його. Виявилося, що це комуністичний діяч, що сховався перед поліцією в монастирських мурах.

НАЙБАГАТШИЙ ЧОЛОВІК У СССР.

Найбагатшим чоловіком у Советах є тепер В. Шкваркін, автор відомої комедії „Чужа дитина". Так бодай пише про нього московський кореспондент „Дейлі Телеґраф". Песу „Чужа дитина" виставлено продовж 15 місяців на понад 1,000 сценах. В Москві виставляли її водночас 4 театри. Англійський кореспондент обчислює, що коли ця песа залишиться в репертуарі ще два-три роки, то Шкваркін буде міліонером (очевидно в совєтських рублях).

ВІТАМІНОВА ОЛИВА З ОСЕЛЕДЦІВ.

Шведський щоденник „Соціял-Демократен" надрукував недавно цікаву статтю про нові методи видобування оливи, що має багато вітамін, з оселедців та малих рибок „штримнінґ" (подібних до селедців). Ця метода полягає на сушенні селедців після усунення з риб товщу. Нова метода дозволить вихіснувати селедців, що їх у Швеції ловлять таку велику скількість, що частина підпадає зіпсуттю. Як обчисляють, з 15 тон риб можна випродукувати коло дві тони оливи, що має в собі багато вітаміни Д та деяку скількість вітаміни А, отже можна її вживати замісць трану.

ЛЮБОВНА АФЕРА В ҐПУ.

Комісаря Каґана, одного з вищих службовців ҐПУ, арештували в Москві. Він вів слідство проти Зіновєва та Каменєва й арештував 19-літню секретарку Зіновєва, дуже гарну дівчину. Замкнули її в головній вязниці ҐПУ — Лубянці. Каґан закохався в дівчині та дав їй папери, на основі яких могла втекти. Опісля при переслуханні дав їй револьвер, яким вона покористувалася при втечі та вбила вартового. Дівчина втекла до Румунії. Каґан стане перед воєнним судом.

РОЗСТРІЛИ ЗА РОЗСТРІЛАМИ.

В місцевости Тюмен на Уралі засудили на смерть чотирох партійних функціонарів, які продовж 1934 р. присвоїли собі великі запаси поживи, що були призначені для робітників у копальнях золота. Присуд виконали.

ПІВТОРА МІЛІОНА ФРАНКІВ ПРОПАЛО В ТАЄМНИЙ СПОСІБ.

На празькій почті пропав у таємничий спосіб почтовий мішок, в якому було півтора міліона франків. Почта мусіла виплатити відшкодування надавцеви цеї грошевої посилки, що ним була префектура департаменту Секвани. В цілі виясненння таємничого зникнення мішка з такою великою сумою грошей власти розпочали енерґійне слідство.

ВКРАЛИ 60,000 ПУДІВ ЗБІЖЖЯ.

У місті Тара в західнім Сибірі арештували 60 осіб. Їх обвинувачують за крадіж 60 тисяч пудів збіжжя, що було власністю держави.

ВОЛІВ ШИБЕНИЦЮ НІЖ ОТРУЮ.

Як відомо, з днем 1. лютого ц. р. в Естонії обовязує закон, який позволяє засудженим на смерть вибирати собі рід смерти. Кожного засудженця мають питати, чи волить умерти на шибениці, чи випити отрую. Перший засудженець, як повідомляють з Таліна, вибрав без надуми — шибеницю.

ЗГУБИЛИ ДИТИНУ, ЩО ЇЇ ВЕЗЛИ ДО ХРЕСТУ.

Один з мешканців села Ґродзіск Шляхетських (познанське воєвідство) вибрався до костела, щоб охрестити дитину. Коли хресні родичі, що несли подушку з дитиною, ввійшли до костела, завважали, що подушка є порожна. Вявилося, що при висіданню з воза дитина висунулася з подушки і ніхто цього не завважав.

КЛОПІТ З ШАПКАМИ НА ЛУЧЧИНІ.

Українська молодь у кількох селах Луччини за оголошеннями в нашій пресі спровадила собі з робітні Українських Інвалідів у Львові шапки: зимові (смушкові) і т. зв. мазепинки. Особливо такі шапки були поширені в селах Звірів, Вишнів і ін., піддубецької волости. Майже вся молодь (хлопці), а то й деякі старші носять такі шапки в тих селах. Здавалось би, що це не може нікому шкодити. Такого „фасону" шапки людям подобаються, а виробляє їх шапкарня, що існує леґально. Таких шапок носять дуже багато в Галичині й не знаємо випадків, щоб там хтось робив у цій справі якісь перешкоди. Та інакше діється на Волині. Особливо українські шапки не подобаються функціонарам постерунку поліції в Піддубцях. Неодин наш хлопець за те побував на постерунку, неодному на постерунку чи в селі сконфіскували шапку, неодин мав за те інші неприємности.

Та ще кращу „приємність" мала українська кооператива в селі Ратневі, луцького повіту, що на замовлення місцевої молоді виписала 52 таких шапок на суму 153 зл.Колиж члени управи кооператив одержали пачку з тими шапками на почті в Луцьку й уже збирались виходити, затримав їх поліцай і відпровадив до слідчого уряду, де пачку з шапками затримали і ще досі не звернули, хоч управа кооперативи інтервеніювала в цій справі вже кілька разів. Селяни з села Звірова зложили в цій справі скаргу до прокуратури.

ТРАҐІЧНА СТАТИСТИКА.

В січні ц. р. у Варшаві пробували відобрати собі життя 85 осіб, з яких 15 померли. Від самоходових випадків згинули 3 особи, а 54 були ранені. Трамваї зранили 22 особи, вбили одну. Взагалі протягом січня ц. р. згинули у Варшаві з причини траґічних випадків 35 осіб.

ХУРТОВИНА З ГРОМАМИ.

Ніччю на 3. лютого перейшла над перемиським повітом сніжна хуртовина з громами. Над Бориславом і околицею лютувала метелиця з хуртовиною. Автобусова комунікація зі Східницею перервана, бо на дорозі потворилися величезні снігові завії.

ФАБРИКА ОПІЮ ВИЛЕТІЛА В ПОВІТРЯ.

В центрі міста Шанґгай (Китай) вибух знищив цілий будинок. Згинули 15 осіб. Під звалищами дому знайшли одну з найбільших тайних фабрик опію.

„ПОЕТКА РУХІВ" ПЕРЕД СУДОМ.

Француський міністер справедливости наказав усім судам, щоби точніше допильновували приписів закону про охорону публичної моралі. Першою жертвою цього розпорядку стала молода американська дансерка міс Джон Вернер, що приїхала із Шікаґо до Парижа, щоб виступати без найменшого одягу, зовсім наго, в одному прилюдному дансінґу. Її виступи зустрілися з протестом національного союзу для побільшення населення Франції. Цей союз вніс скаргу до суду, вказуючи на те, що виступи нагої дансерки далеко небезпечніші для публичної моралі, бо вона пописується в дансінґу, до якого може ввійти кожний, ніж якби танцювала на сцені якогось музікголю. Наслідком цієї скарги прокураторська влада розпочала доходження проти дансерки. Все те викликало велику сензацію в Парижі, а дансерка, яка на афішах реклямувалася як „поетка рухів", звернулася по оборону до паризьких адвокатів. А таких оборонців знайшлося багато.

ЗАБОРОНИ.

Українська молодь у Радивилові, дубенського повіту, вживала старань про заложення в тому місті філії протиалькогольного товариства „Відродження". Адміністраційна влада у всіх інстанціях заснування того товариства заборонила. На рекурс основоположників, зголошений на відмовне рішення воєвідського уряду в літі минулого року, прийшла відмовна відповідь і з міністерства внутрішних справ. Причина: „Загроза безпеці і публичному спокоеви".

Управі української Районової Молочарні в Рожищах дня 15-го січня ц. р. доручено листа луцького староства, датованого ще 24. X. 1934 р. про те, що вразі неусунення браків помешкання молочарні, згідно з вимогами будівельного закону, діяльність кооперативи буде припинена. Покищо управа молочарні звернулася по правну оборону до варшавського ревізійного союзу, в якого члени молочарня приступила, і зголощує рекурс. Отже дальше існування тієї нашої молочарської станиці загрожене.

ОСТАТОЧНЕ РОЗВЯЗАННЯ Т-ВА ПРИХИЛЬНИКІВ ОСВІТИ У ЛЬВОВІ

ЛЬВІВ. — Розпорядком львівського городського старости з дня 8 листопада 1934 р. припинено діяльність Товариства Прихильників Освіти, що займалося допомогою академічній українській молоді. Зголошено відклик до воєвідства, яке рішенням з 15 лютого б. р. відклик відкинуло й товариство розвязало.

Гурт громадян, яким лежить на серці добро молоді, вживає тепер заходів, щоб на місце розвязаного товариства основувати іншу організацію, що зайнялась би справами матеріяльної допомоги молоді та Академічним Домом.

ПОЛЬСЬКИЙ МУЗЕЙ ГУЦУЛЬЩИНИ В ЖАБЮ.

ВАРШАВА (Польща). — Польська Агенція „Всхуд" повідомляє, що проєкт уладити в Жабю гуцульський музей зближається до здійснення. З весною пічнеться будова музею, що буде получений з туристичним заведенням. Акцією кермує польське товариство.

ЯК ВИВОЗЯТЬ ДО БЕРЕЗИ КАРТУСЬКОЇ.

ЛЬВІВ. — Від двох місяців рідня Остапа Дерлиці, кандидата інжинії у Данціґу, родом з Тростянця коло Долини, не знала, що з ним сталося. Щойно тепер дістала від нього вістку з Берези Картуської з повідомленням, що він перебуває в концентраційному таборі вже два місяці.

ЗАБОРОНИЛИ ВШАНУВАТИ ПАМЯТЬ М. ГРУШЕВСЬКОГО.

СЯНІК (Галичина). — Філія товариства „Просвіти" в Сяноці задумала вшанувати память Михайла Грушевського в неділю, 24 лютого б. р., панахидою в парохіяльній церкві по вечірні, опісля святочними сходинами в салі „Яд Харузім" з рефератом і хоровим виступом. Одначе не так склалося, як бажалося. Місцевий парох о. О. Констанкевич відмовився сам відправити панахиду й не дозволив відправити її о. сотрудникови. Мовляв, тому, що покійний М. Грушевський був — православним. Та найгірше, що польське староство заборонило ще й влаштувати святочні сходини з огляду на — публичну безпеку й спокій!

ДАЛІ ЗБИРАЮТЬ НА „УКРАЇНСЬКИЙ ГОРОД".

ЛЬВІВ.—Дня 3-го березня б. р. переведено при церквах і українських установах прилюдну збірку на докінчення викупу гарної, великої площі у Львові, знаної під назвою „Український Город". Від 1911 р. ведеться безупинно збіркову та пропаґандивну акцію за складання датків на цю важну для цілого українського громадянства ціль. Акцію цю переводить „Сокіл-Батько". До цієї пори придбано вже майже три четвертини цілої одинацять і пів-морґової площі. Збірка ведеться під кличем: Колос до колоса дає сніп.

„УКРАЇНЦІ — ТО ПОЛЬСЬКИЙ НАРІД".

ЛЬВІВ. — Вище сказане знаходиться дослівно написане в календарі, виданім заходами римо-католицького духовенства. Називається він „Календарж Крульовей Корони Польскей на рок Паньскі 1934". Читаємо там таке: „Польський нарід є в Польщі господар; інші — це тільки гості, прошені, або непрошені. Польща — це край Поляків, а не заїздний дім для всіх інших народів. А далі: „Жиди це зовсім чужий нам нарід. У що ми віруємо, то вони осуджують; чим ми гордуємо, те вони мають у пошані". А потім читаємо таке: „Від віків Поляки, Литовці, Русини (в розумінню Українці. — Ред.) і Білорусини становили один нарід. Це, що є ріжна назва, що Русини є іншого обряду, а почасти й іншої віри, не доказує, що Русини є відрубним від Поляків народом. Чиж нарід православний, чи уніятський не можна вже вважати за польський? Від сотні літ вговорюють у нас, що Русини, Білорусини і Литовці це інші від нас народи. Вговорюють у нас вже так довго і так уперто, що вже самі ми зачали в це вірити. І вже навіть вмовили в Русинів і Литовців, і вони теж у це повірили, а Литовці ще й відмежувалися окремою державою, і то хто зна, чи не на завсіди.

СМЕРТЬ НАШОГО ХЕМІКА.

ПРАГА (Чехословаччина). — Дня 14 лютого помер у Празі по короткій, тяжкій недузі наш учений хемік, великий специяліст свого фаху, Микола Вікул. Покійний належав до тих рідких людей, що відзначаються великою скромністю, ніколи не говорять про себе і не стараються, щоби про них говорили, а притім працюють і мають успіх у своїй праці.

М. Вікул народився в 1887 р. в Тифлісі, на Кавказі, в українській родині священика. Але дитячі роки й роки студій провів на Україні, в Камянці Подільськім, де був пізніше професором хемії. Перейшов лихоліття нашої політичної іміґрації. Видав „Український словник чужоземних слів і виразів, що заховують свій правопис і вимову", професорував в Укр. Господарській Академії в Подебрадах та написав багато наукових праць. В останніх роках працював теж у чеськім університеті.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодиноке число три центи.		Three cents a copy	
На рік	$6.00	One year	$6.00
На пів року	$3.25	Six months	$3.25
На три місяці	$1.75	Three months	$1.75
Число з пятниці (з англійською частю):		Friday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	$ 2.00	One year	$ 2.00
На пів року	$ 1.25	Six months	$ 1.25
В Джерзи Сити і Заграницею:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$9.00	One year	$9.00
На пів року	$4.75	Six months	$4.75
На три місяці	$2.50	Three months	$2.50

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗВІДКИ ЇЇ ГЛЯДАТИ?

Незадовго буде вже 17 літ від часу, як скінчилася світова війна, котру одна сторона вела за те, щоби покласти кінець усякій війні. А нині ввесь світ аж стугонить від маршу армій.

На першому овиді люди бачать революцію в Греції. Вона коштувала багато людських жертв, але урядови вдалося її здушити.

Ведеться теж революція на Кубі, де уряд віддавна невдоволений з уряду Мендієти, котрий піддержує тільки Америка. Але й тут армія Мендієти вспіє відай здушити вороже урядови повстання.

У Південній Америці ще далі воюють зі собою Болівія й Параґвай за пограничні провінції.

В Африці Італія далі висаджує війська для походу проти Абисинії. Здається, в цій справі вона вже має згоду Франції й Анґлії.

Німеччина, Франція, Анґлія й Росія ще далі кажуть, що вони хочуть замирення, але кожда з них каже, що на випадок невдачі вона готова битись. І так чотирокутний кадриль, котрий вони збираються танцювати, може легко перейти, як це на весіллях буває, на „бійку, вільну для всіх".

В Азії вже вспокоїлося — в одних краях. Приміром в Індії, що кипіла від кінця війни, тепер, як каже один американський гуморист, Анґлійцям удається багато краще, як колинебудь досі, нацькувати магомедан на браманців, а браманців на магомедан, щоб лишили Анґлійців у спокою.

Зате в іншій частині Азії справа виглядає дуже поважно. Натаніел Пефер, що свого часу написав широко признану книжку про упадок китайської цивілізації, тепер написав нову книжку під наголовком: „Чи ми мусимо воювати в Азії?" В тій книжці він каже Американцям виразно, що Японія зміряє до повного опанування китайського ринку та викинення звідти Америки та що через те Американці мусять собі чим скорше дати розумну відповідь на питання: Чи вони думають признати Японії панування над Китаєм, чи думають піти за Китай до війни з Японією?

В однім американськім тижневику цей автор звертає Американцям увагу, що ми несвідомо зближаємося до війни на Сході, як колись ми таксамо несвідомо наближалися до війни в Европі. Війна за Тихий океан приготовляється тепер. Лиш розумні кроки можуть їй запобігти, а тих розумних кроків покищо не видно, і не знати, чи взагалі вони будуть зроблені.

СВЯТКУЮЧИ ПАМЯТЬ ШЕВЧЕНКА

(Промова, виголошена в римській „Громаді" на святі Шевченка дня 3. березня 1935 р.).

Називаємо Шевченка „нашим найбільшим поетом". І робимо це так часто і так, сказатиб, автоматично, в наслідок роками й десятьліттями виробленої звички, що нарешті ця назва не викликає в нас більше ніяких рефлексій, ніяких образів. Всі ніби „примирилися" з цею фразою і приймають її просто так, не надумуючись, що вона властиво означає.

Повторюється ніби історія базиліки св. Петра в Римі, яка зветься „найбільшою з християнських церков", а проте в першім моменті не викликає у випадкового відвідувача ніякого особливого враження; бо в цій базиліці гра пропорцій є така гармонійна, що все в ній видається **нормальним.** Щойно пізніше, по уважнішому спостереженню, відвідувач починає розуміти, що велич базиліки св. Петра полягає саме в отому враженні **нормальности,** в отій незвичайній гармонії пропорцій. Томуж, щоб дати зрозуміти **справжні** розміри базиліки св. Петра, на її підлозі відмічено у відповідних місцях розміри всіх інших найбільших церков. І от щойно після переведеного таким чином **порівнання,** щойно після того, як відвідувач довідається, наприклад, що звичайне собі гусяче перо, яке він бачить у руці евангелиста в середній бані, є завдовжки у стіп, — щойно тоді охоплює відвідувача справжній подив перед цим незвичайним твором мистецтва.

Те саме відноситься і до Шевченка. Поезії Шевченка є незвичайно прості, **нормальні,** натуральні; здається, що кожний міг би написати такі або подібні вірші. Нема в них ані вишуканости мови, ані вирізьблености стилю, ані якогось глибшого фільософічного світогляду; але разом з тим є в них щось більше: є в них ота **нормальна** проста мова людини, піднесена до вершків досконалости **напняттям серця,** напняттям любови, напняттям **національного чуття.**

Карлайл у своїх „Героях" нагадував, що в давнину в італійській мові поняття поета визначалося словом „vate", що означало одночасно і поета і пророка. Поет звертає увагу ообливо на естетичний бік життя, на те, що вже **існує** в житті; пророк — на моральний бік життя, на те, що **треба** зробити в житті. Не може бути великого поета, що не був би одночасно і великим пророком, і навпаки. Шевченко саме тому є нашим найбільшим національним поетом, що він був не лише великим поетом, але й великим пророком, більшим від усіх інших, що в своїй творчій інтуїції відчув, як ніхто інший, ті шляхи, якими мала піти його улюблена Україна, і якими вона таки й пішла.

Шевченко писав у часах **апоґею** сили й розросту російської імперії, коли ціла колишня наша аристократія й інтеліґенція, відцуравшися своєї мови й свого народу, пішли цілковито на службу московському імперіялізмови. Український нарід, позбавлений вищих верств населення, залишився масою безправних, уярмлених **кріпаків,** без своєї школи, без своєї преси, чи навіть книжки. Ніхто з тодішньої так званої інтеліґенції не тільки не думав про можливість будьякого незалежного національного життя, але й думка про найкращу автономію видаваласяб тодішньому українському суспільству недосяжною мрією, навіки загубленою. І от у тих найтемніших днях українського народу Шевченко не лише думає про українську незалежність, але й іде на свідому її проповідь; не лише не піддається загальному рухови до теплих посад на службі Москві — рухови, що за ним пішов другий величезний український талант тих часів, Микола Гоголь, але, навпаки, без жалю ганьбить і клене всіх тих земляків, що відкидаються від свого народу, називаючи їх „раби, підніжки, грязь Москви, варшавське сміття", і врешті платить за свою любов до України важким засланням. Але й на засланні він не кориться лихій долі, а продовжує „мережати" свої поезії, що розпалюватимуть пізніше вогонь у серцях тих земляків, що зберегли бодай іскорку любови до рідного.

В часах апоґею (вершка) московської сили Шевченко не тільки не піддається **гіпнозі** цеї сили, але навпаки, намагається **спаралїжувати** цю гіпнозу:

а) Величніми образами з минулого України, і то переважно военного характеру: „Було колись на Вкраїні ревіли гармати, було колись Запорожці вміли **панувати".**

б) Саркастичними увагами на адресу „самоотверженних малоросіян", що, забуваючи про потребу боронити волю України, перлися що сили боронити чуже „отечество":

„Не заревуть в Україні
Вольнії гармати,
Не заріже батько сина,
Своєї дитини
За честь, за славу, за братерство,
За волю Вкраїни!
Не заріже: викохає
Тай продасть в різницю
Москалеви: себто, бачиш,
Лепта удовиці
Престолови, отечеству".

І ще:

„Ми **серцем** голі до гола!
Раби з кокардою на лобі!
Лакеї в золотій оздобі,
Онуча, сміття з помела
Його величества... тай годі".

в) Впрост кличе до збройної національної революції, яку передбачає неминучою.

Щоб зміряти велич Шевченка, треба собі пригадати, що навіть по вибуху російської революції, себто яких шісдесять років після смерти Шевченка, українські патріоти не в силах були зрозуміти заклику апостола українського визволення:

„Поховайте та вставайте,
Кайдани порвіте,
І вражою злою кровю
Волю окропіте".

Треба було аж гіркого досвіду спершу ліберально-соціялістично-демократичного режіму Керенського, а потім крівавого большевицького, щоби вони нарешті зрозуміли, що воля задурно не приходить, що її треба **здобувати.** І то так, як писав Шевченко:

„Щоб збудить
Химерну волю, треба миром,
Громадою обух сталить
Та добре вигострить сокиру
Та й заходиться вже будить.
А то проспить собі небога
До суду божого страшного".

Цей образ української волі, що **спить,** повсякчасно переслідує поета, і жаль його великий бере на всіх тих земляків, які лише:

„Дивились та мовчали
Та мовчки чухали чуби,
Німії, подлії раби".

Або на ту „братію", що

„Витріщивши очі, як ягнята,
Нехай, каже,
Може так і треба".

Нестерпний сором палив йому серце за цих людців:

„Нині покрив еси' знову, Боже,
Срамотою своїх людей".

А чужинці:

„Кивають сміючись,
На нас головами...
І всякий день перед нами —
Стид наш перед нами".

І тому то так часто втікає наш поет або до славної минувшини, або до вимріяної ним, не менше славної будуччини, для якої хоче працювати своїм словом, розпаленим любовю до Батьківщини:

„Пошли, — звертається він з
молитвою до Бога —
Пошли мені святее слово,
Святої правди голос новий,
І голос розумом святим
І оживи і просвіти.
Подай душі убогій силу,
Щоб огненно заговорила,
Щоб слово **пламенем взялось,**
Щоб людям серце розтопило
І на Вкраїні понеслось
І на Вкраїні освятилось
Те слово".

Автім у нього є свідомість, що Бог йому таки дійсно дав отой пророчий голос. Це видно хочби з поезії „Не нарікаю я на Бога":

„...Орю
Свій переліг, убогу ниву
Та сію слово: добрі жнива
Колись то будуть.
Орисяж ти, моя ниво, долом та горою,
Та засійсяж, чорна ниво, волею ясною.
Орисяж ти, розвернися, полем розстелися,
Та посійся добрим житом, долею полийся.
Розвернисяж на всі боки, ниво-десятино,
Та посійсяж не словами, а розумом, ниво.
Вийдуть люди жито жати — веселії жнива,
Розвернисяж, розстелися, убогая ниво".

Все своє життя засівав поет українську ниву **волею** ясною, і аж тепер починає той засів сходити.

„Неначе наш Дніпро широкий,
Слова його лились, текли
І в серце падали глибоко,
І ніби тим огнем пекли
Холодні душі".

І пропекли таки!... Вже недалекий час, коли

„Розкуються431 заковані люди,
Настане суд, заговорить і Дніпро і гори,
І потече сто-ріками кров у синє море".

„Встане правда, встане воля...
І забудеться срамотня давняя година
І оживе добра слава, слава України".

Чекаючи на той великий день, спомянемож нашого незабутнього пророка „не злим, тихим словом".

Евген Онацький, (Рим).

ЯК МОСКВА НИЩИТЬ КОНТР-РЕВОЛЮЦІЮ

(УП, Відень). — У Відні відбувся на днях виклад професора д-ра Амшлера про Совєти, де він перебув повних 6 літ на становищі директора сільсько-господарської академії в місті Омську. Ми подаємо частинний зміст реферату Амшлера.

В Москві жиють в одній більшій кімнаті вісім до десять родин з дітьми. На кожду фамілію припадає не більше як чотири квадратові метри площі кімнати. На тій площі відіграється все родинне життя. В таких умовинах жиє лише міщанська кляса, засуджена комуністичним режімом на загладу як контрреволюція. Комуністичні родини мають до розпорядимости великі помешкання з ваннами та багатьома кімнатами, і крім того жиють без дітей. Це не є аґітація або зловмисні видумки, а дійсна правда, як її бачив Амшлер, чоловік з европейським світоглядом.

Женитися можна в Совєтах, коли хто хоче, і скільки разів хоче. Розвід багато лекший як женячка. Треба лише зголоситись у відповідному уряді, навіть без порозуміння одної сторони з другою, заплатити карбованець, себто вартість пів коробки сірників, і все вже готове. Якщо повстають між обидвома сторонами якісь непорозуміння, то і це використовує держава, бо вона тоді прямо забирає родичам дітей, виховує їх у спеціяльних притулках і робить з них людей без традиції і потягу до родинного життя.

Всяке співжиття в европейському значінні того слова там розбите. Бідні безробітні ходять краще вдягнені ніж професори совєтських високих шкіл. В азійській частині Совєтів кусок мила є великим багатством. За нього можна дістати пару добрих степових коней для їзди верхом. За одно переночування в Москві треба стільки заплатити, що на провінції не можна за місяць заробити. Заведення соціялістичного порядку довело до того, що в Совєтах є міліони безіменних дітей, які не знають, хто вони і звідки. Це безпритульні діти. В переїзді через Кавказ заборонено відчиняти вікна потягів. Якжеж їх тайком відхилити, то моментально до того вікна простягується ліс рук зпід потягу. Діти пхаються всюди, де лише місце під ваґоном, щоб діставатися в кращі сторони, де є що їсти. Всі вони заражені ріжними хоробами, і як їм нічого не дати, то показують зуби та вигукують, що будудь кусати і заразять хоробою подорожного. По містах діти ті жиють гірше від бездомних псів в Европі.

Молоді комуністки, що ходять до школи, забирають своїх дітей зі собою. На викладах Амшлера повивали і перевивали та чистили дітей, як було треба, і то на підлозі перед катедрою. При науці стріляння комуністки брали також дітей зі собою. Там мусять усі відбувати науку стріляння. Клали дітей на землю, відбули свою норму пять стрілів і тоді вертається знов до школи на виклад. Дітей відразу виховують у безбожницькому дусі. Призначені на це години не сміють бути з якого небудь приводу пропущені. Якщо родичі роблять дітям якусь перешкоду в науці безбожництва, то діти мусять це зголосити в школі. Найперше родичам дають пересторогу, а потім при повторенню їх висилають на спеціяльні курси, щоб навчились, як виховувати дітей. А вкінці влада вивласнює дітей і береться сама за їх виховання.

Такі вивласнені діти гуртують у відділи піонірів. В парадні дні вони відділами маширують з транспарентами і хоруґвами, на яких повиписувано несотворені річи на родину, буржуїв, Бога, церкву і т. п. Дальше дітей виховується в марксистській ідеольоґії, себто: історія марксизму, марксистська наука про державу і наверстування суспільности, внутрішня й заграннична політика та, головно, теорії господарства. Дальше таких дітей розділюють по школах і по фахах гуртом, незалежно від того, чи хто годиться до якого фаху, чи ні.

В Совєтах нема безробітних, тому, що їх ніхто не реєструє і за них не дбає, або ще краще: їх висилається на заслання, де все є робота. Всі безробітні походять з бувших вищих кляс суспільности і з міщанства та селянства. Вони мусять на засланню рубати дерево, щоб попирати совєтський домпінґ на світовому ринку. За те їм майже нічого не платять. Тиф і інші епідемічні хороби винищують тих нещасних цілими тисячами, щоб совєтському режімови помогти скорше знищити ненависну клясу буржуїв.

Ось так Москва нищить контрреволюцію, і то в Московщині. А щож діється на Україні, країні дійсної контрреволюції, цього не можна розказати словами.

Е. К.

В. Будзиновський.

З ГАЛИЦЬКОГО ЗАМКУ

(Історичне оповідання).

(14)

— Нарошно ні. Як випроцесую, то добре. Як ні, то також не буду плакати. Надіюся, що на хліб все зароблю собі. Як не головою, то шаблею.

— Чи ти сей заповіт вже вписав у ґродські книги?

— Ще не було коли.

— То лишиш його у мене. Я прикажу вписати його в книгах галицького ґроду.

— Я сам хотів просити ясновельможного.

Староста кинув грамоту на стіл і спитав:

— Що ти завтра робиш?

Ще не маю приказів ясновельможного.

— То ти гадаєш, що твоя служба зачинається вже від завтра?

— Я так гадав.

Староста став живо міряти світлицю ногами. Щось розважав. Нараз станув перед Стефаном і спитав:

— Чи ти чув про таке, що ліпше з мудрим згубити, як з дурним знайти?

— Чув, та я гадаю, що то не дуже розумна приповідка.

— Як же ти сказав би?

— Я сказав би, що ліпше з мудрим знайти, як з дурним згубити.

— Коби я знав, з котрих ти! Я мав би для тебе роботу вже на завтра, як би знав, що не зробиш якої дурниці.

— Прошу сказати. Як то щось дуже важне, то приймуся тільки тоді, коли напевно буду знати, що зі мною ясновельможний не згублять.

— Чи ти вже брав коли участь в заїздах на шляхотські двори?

— Ще ні, бо ще не було коли. Та я про ті заїзди багато чув. Гадаю, що ті заїзди не багато ріжняться від воєн між волоськими боярами. Бувало, що в тих війнах і моя шабля мала деяку роботу.

Староста знов став ходити по хаті і знов забалакав:

— Маю клопіт. Одну королівщину, село коло Єзуполя, ще тому двацять років заарендував один шляхтич. До сеї пори не заплатив королівській касі ні ґроша чиншу. Господарські будинки поруйнував, ліси винищив, хлопів висмоктує нечуваними ніде данинами, катує тяжкою панщиною. З королівської канцелярії ішов декрет за декретом, відбираючи йому аренду і приказуючи старості збройною силою викинути його з села. Мій попередник на старостві, не знаю з якої причини, не виконував королівських приказів. І я дістав такий приказ...

— Ясновельможний може хочуть і мене вислати проти нього?

— Я вже вислав мого ротмістра, та будьтоби не проти того шляхтича. Ротмістр з ротою вже в Єзуполі. Під ніч хочу вислати йому ще пів сотні гайдуків. До тої експедиції проти шляхтича ти мені непотрібний. Та я мушу ще дещо переказати ротмістрови, і не маю ким, бо до того потрібна розумна голова. Хочу переказати тобою. Одночасно гайдуки пішли би до Єзуполя під твоїм проводом. В Єзуполі ти передав би їх ротмістрови і переказавши йому, що тобі скажу, ти сам вернувсь би сюди...

— Зорудую, як ясновельможний прикажуть!

— То слухай!

Староста сів і став Стефанови розказувати, що і як переказати ротмістрови. Стефан вислухав і каже:

— Ведучи до Єзуполя старостинських гайдуків, я хотів би мати одяг і зброю старшини тих гайдуків. Може би ясновельможний приказали, щоби мені видали се? Не хочу з гайдуками їхати так як стою, бо не хочу, щоби мене пізніше пізнали. Вуса почорню собі. Переодягнуся тут в сторожівці. Не хочу, щоби в заїзді побачили переміну шляхтича на гайдука.

Коло стола на постументі як ліхтар висіла мосяжна табличка, коло неї мосяжна довбенька. То був дзвінок на службу. Староста взяв довбенку і нею вдарив по табличці. В кімнату увійшов гайдук. Староста промовив до нього:

— Пан Стефан Сас Солонецький, від нині наш дворак. Скажи бурґрафови, щоби його завів до збройниці, де вибере собі гайдуцький одяг і зброю.

Стефана староста спитав:

— Чи мій наряд на коня потрібний тобі?

— Потрібний, бо мій не гайдуцький.

— І все те, що потрібно на коня, пан Солонецький нехай собі возьме, — додав староста, звернений до гайдука.

— Коня також? — спитав Стефана.

— Коня возьму свого, бо мені потрібний скорий кінь. Бодай такий, як мій.

— Хіба мої коні що?! Здохляки водовозів?

Стефан згодився на старостинського коня.

— Також ключ до пустої сторожівки, коло малої фіртки нехай бурґраф дасть панови Солонецькому, бо він може там закватируеться. Тепер заведи його до бурґрафа!

— Авдієнція була скінчена, Стефан відійшов з гайдуком. Бурґраф повів його довгим коридором, пояснюючи йому, до яких кімнат, котрі двері ведуть. Серце Стефана сильніше затовклося, аоли бурґраф сказав:

— Отсі двері ведуть до мешкання панни Сальомеї, доньки ясновельможного. В першій кімнаті мешкає її покоївка. В другій і в третій кімнаті панна Сальомея. Сі двері ведуть до другої кімнати панни. Сі — до ґардероби військових одягів.

Бурґраф потис клямку і пхнувши двері, відчинив їх.

— Ґардероба не замкнена на ключ? — спитав здивований Стефан.

— Таксамо незамкнені інші кімнати, де є зброя, — відповів бурґраф. — Тут не треба замикати, бо сюди ніхто не має приступу. В сім коридорі мешкає тільки панна з покоївкою. На ніч коридор замикається при вступі до нього залізною рещіткою. Панна також має ключ до замку сеї решітки. По другім кінці коридора двері на подвіря постійно замкнені на ключ. Один ключ у мене, один у панни. Вона деколи виходить за замок задньою фірткою. Щоби не мусіла обходити цілого будинку, має ключ від тих дверей.

Стефан вибрав собі одяг старшого гайдуків. І пішов за бурґрафом до дальшої кімнати, де була всякого роду січна зброя. Звідси взяв тільки коротку шаблю.

— Ще тільки пістоля потрібна мені, — сказав, бо хотів побачити останню кімнату з пальною зброєю.

(Дальше буде).

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВНОГО РЕКОРДОВОГО СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗА

за лютий 1935 року.

НОВИЙ ВІДДІЛ:

Зорганізовано новий молодечий відділ число 180, під назвою Тов. ім. Івана Франка, в Акрон, Огайо.

ЗЛУЧЕНІ ВІДДІЛИ:

Бр. Воскресення Христового, від. 226, Смок Рон, Па., злучилося з відділом 135, Бр. св. Юрія в Смок Рон, Па.

СУСПЕНДОВАНІ ВІДДІЛИ:

Суспендовано з членства У. Н. Союза відділ 229 за невиконання параграфу 421, точка 2, статута У. Н. Союза, це є, за неплачення своїх належитостей і податків до каси У. Н. Союза.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 5. Кривень Марія.
В. 9. Січ Анна.
В. 20. Костецький Іван, Барщовський Іван.
В. 36. Тимків Евдокія.
В. 44. Барна Стефан.
В. 45. Совірка Катерина.
В. 48. Вуксанович Марко, Вуксанович Стефан.
В. 55. Ячник Софія, Ячник Андрій.
В. 58. Клачко Марія, Шемечко Олена.
В. 70. Костецький Володимир.
В. 75. Присташ Владія, Тарас Михайло, Дворчин Петро.
В. 83. Опришко Володимир, Квік Олекса.
В. 88. Греб Іван.
В. 91. Блонар Йосиф.
В. 94. Васько Іван, Сенько Петро.
В. 99. Лещишин Йосиф.
В. 102. Попович Теодор, Гарлач Йосиф.
В. 103. Томащук Василь.
В. 107. Міндок Антін.
В. 110. Жуковський Яків.
В. 117. Микитин Анна.
В. 123. Перун Микола, Волощук Анна.
В. 125. Попадюк Розалія.
В. 127. Рудик Лев.
В. 136. Скрабут Марія.
В. 138. Крепчук Кирило.
В. 142. Мамчак Микола.
В. 146. Бласко Антін.
В. 147. Радьо Іван, Бручок Іван, Ценька Катерина, Содчак Петро.
В. 152. Бакум Софія.
В. 155. Голіновський Софія, Кардаш Катерина.
В. 165. Білик Олена.
В. 166. Еванцьо Софія, Добранська Катерина.
В. 167. Кульматицький Юліян, Білецький Михайло.
В. 172. Бандура Михайло, Бандура Параська.
В. 174. Юшкевич Михайло, Гнатишак Йосиф.
В. 175. Козак Михайло, Козак Катерина.
В. 180. Кос Марія, Судомір Йосиф, Мончак Іван, Кроський Йосиф.
В. 192. Ґудзій Іван, Ґудзій Стефан.
В. 206. Рапко Дмитро.
В. 223. Біросак Михайло.
В. 230. Луцько Петро мол.
В. 238. Марсней Михайло.
В. 239. Росолович Іван, Нагірна Павлина.
В. 259. Козак Володимир.
В. 263. Ройк Марія, Спивак Мирон, Пастух Василь.
В. 268. Шанайда Марта, Шанайда Петро.
В. 273. Попів Микита.
В. 282. Пастух Евгенія.
В. 284. Каслій Іван Дз.
В. 288. Михайлів Марія.
В. 292. Кінащук Іван, Степчук Павлина, Ковальська Текля, Керилюк Іван.
В. 308. Картичак Андрій.
В. 310. Шимко Павлина.
В. 312. Гулей Катерина.
В. 321. Тварґоська Анна, Костира Йосиф, Садовський Іван, Неспор Андрій, Омелько Василь, Виник Петро, Омелько Михайло, Чук Дмитро, Неспор Стефан.
В. 350. Блащук В. Мирон.
В. 357. Борик Василь.
В. 361. Міщук Павлина, Скеба Стефан, Мельник Михалина, Паньків Максим, Матучек Іван, Харамбура Іван.
В. 363. Мацкула Ольга, Челядин Катерина.
В. 364. Сенюта Іван мол.
В. 365. Гулик Параскевія.
В. 370. Онетт С. Петронеля.
В. 385. Мандюк Антін.
В. 390. Губчик Марія.
В. 401. Кок Мирослав.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 1. Олесневич Теодор, Химяк Василь.
В. 5. Сінґура Іван.
В. 9. Мачужак Катерина, Гевчук Павло, Вовчик Анна, Лаґуна Михайло.
В. 10. Хвалик Семен.
В. 25. Каштанюк О. Богдан, Трач Микола Дз.
В. 31. Лабук Марія, Лабук Іван, Палик Іван, Скринковський Іван, Скринковська Анна, Майкович Анна, Феценко Катерина, Феценко Юлія, Брелик Франко, Погранична Марія, Пограничний Михайло.
В. 39. Пістон Марія.
В. 43. Гурчик Наталія, Романовська Марія, Романовський Іван, Гурчик Михайло, Рогалевич Теодосія, Царневський С. Віцентій, Бабій Агафія, Кравець Володимир, Кравець Ігнатій, Фотта Марія, Єдинак Анна.
В. 47. Мадриґа Анна.
В. 67. Гузий Михайло.
В. 74. Базилінський Никифор, Ґечз Іван.
В. 77. Пясек Йосиф.
В. 84. Ґайда Олена, Ґайда Микола.
В. 96. Спожарський Йосиф, Ничай Текля, Ничай Дмитро, Волчко Семен, Спожарський Василь, Соболь Марія, Галевич Марія, Соболь Петро.
В. 98. Пронишин Марія, Пронишин Онуфрій.
В. 121. Цесла Юстина.
В. 125. Спас Марія.
В. 135. Цапар Марія.
В. 142. Думанський Іван.
В. 147. Тхорик Марія.
В. 151. Дибач Настя, Гримач Марія, Артим Ева.
В. 152. Дякун Микита, Муляр Лев, Лячун Анна.
В. 155. Грабінська Юлія, Телішевський Василь, Грабінський Олекса.
В. 159. Дмитришин Юлія, Дмитришин Анна, Сахрин Григорій.
В. 181. Шевчук Анна, Сопків Дмитро, Швець Агафія, Швець Іван.
В. 186. Сімонс Марія, МкҐерій Анна.
В. 200. Каспер Пилип.
В. 204. Боляк Олена.
В. 217. Николайко Стефан.
В. 238. Ґаландзій Микола.
В. 245. Собчак Онуфрій.
В. 266. Сивик Стефан.
В. 276. Тер Михайло, Коруна Евдокія, Тер Ева, Хомош Марія, Вітов Іван.
В. 278. Сенюк Іван, Шпук Павло.
В. 282. Снігур Михайло.
В. 288. Газин Стефан, Головка Петро, Яртимик Анна, Яртимик Григорій, Головка Стах, Крокош Розалія, Яртимик Іван.
В. 292. Вульчин Василь.
В. 294. Федірко Марія.
В. 300. Мичковський Михайло, Кікта Петро.
В. 304. Цар Петро.
В. 316. Легкий Василь.
В. 338. Грицько Ева, Проціанин Петро, Проціанин Юлія, Грицько Олекса, Грицько Іван.
В. 339. Лесюк Юрій, Хромяк Андрій.
В. 340. Саланський Йосиф.
В. 365. Сухена Андрій, Камінський Микола, Камінська Софія, Камінська Маґдалена, Боївка Павло, Боївка Анна, Боївка М. Ева, Ґулик Марія, Ґулик Іван, Бартник Яків, Галенда Анна.
В. 384. Котов Яків.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 41. Зацинич Марія, Зацинич Антін.
В. 64. Ворґач Панько.
В. 65. Джуган Юрій.
В. 66. Лаґоська Катерина.
В. 121. Олійнюк Григорій.
В. 127. Горгота Василь.
В. 135. Соколик Володимир, Мащак Катерина, Стах Віра, Марушак Андрій, Соколик Андрій, Лазоришин Лука.
В. 161. Жук Юстина.
В. 166. Андрейчин Данило, Макар Михайло.
В. 175. Еванчук Іван, Еванчук Михайло.
В. 254. о. Ялечко Йосиф, Ялечко П. Володимир.
В. 280. Тарас Михайло, Тарас Мелянія, Тарас Анна, Тарас Іван.
В. 305. Дацько Дмитро, Дацько Анастасія.
В. 310. Більський Михайло.
В. 338. Проць Надія, Проць Дмитро.
В. 382. Халупа Юлія.
В. 400. Цуп Микола.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 106. Мариняк Йосиф, Мариняк Василь.
В. 204. Мацько Іван.
В. 282. Порциналюк Василь.
В. 370. Мецник Софія.

ЧИСЛО ЧЛЕНІВ ПЕРЕНЕСЕНЕ ЗІ СТАРОГО ДО НОВОГО РОДУ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

Відділ:	Членів:	Відділ:	Членів:
2.	3	167.	1
3.	2	168.	2
7.	1	178.	2
8.	1	192.	1
12.	1	196.	2
18.	3	206.	2
20.	1	209.	4
29.	1	217.	3
33.	3	218.	3
35.	2	220.	6
36.	3	237.	3
37.	1	245.	1
39.	2	246.	1
42.	3	248.	2
44.	1	256.	2
50.	1	263.	1
57	1	265.	1
58.	1	266.	3
73.	2	267.	1
74.	1	292.	3
76.	5	295.	1
80.	2	296.	1
91.	1	298.	1
94.	2	323.	1
99.	1	326.	1
104.	1	339.	1
112.	2	349.	2
119.	1	357.	2
120.	1	361.	2
123.	4	365.	3
136.	1	370.	2
146.	1	373.	1
156.	1	384.	1
158.	1	385.	1
161.	1	388.	1

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Поплавський Антін, Лабовський Іван, Бойчук Михайло, Пацканик Михайло, Пацканик Іван, Поплавська Ева, Пич Анна, Лабовська Евдокія, Маційовський Михайло.
В. 4. Цербонька Йосиф, Крайник Петро.
В. 7. Петреський Петро, Решетар Іван.
В. 9. Хомінець Іван, Хомінець Калина.
В. 10. Ганас Микола, Ґлуж Михайло, Погода Іван, Поточна Настя, Хомка Дмитро, Маряс Володимир, Погода Марія.
В. 16. Терпеливець Олена, Тотт Марія.
В. 20. Колачинський Йосиф.
В. 21. Солинська Анна, Солинський Михайло.
В. 24. Мичаховський Іван, Мичаховський Григорій.
В. 25. Прокопів Григорій, Прокопів Анна, Угорчак М. Йосиф, Угорчак М. Омелян, Цибій Е. Ольга.
В. 28. Балащак Іван мол.
В. 29. Гривняк Іван, Гривняк Олена, Гривняк Михайло, Шафран Теодор, Фелч Михайло, Ґрозьо Стефан, Мицяк Микола, Гривняк Юрій, Моряк Стефан.
В. 33. Гинько Савастина.
В. 36. Матковська Софія.
В. 37. Палюк Франка.
В. 38. Рущак Марія, Шалак Текля.
В. 39. Кудлик Елисавета, Кудлик Пилип.
В. 41. Морозович Михайло, Морозович Анастасія.
В. 44. Барна Михайло, Барна Катерина.
В. 50. Ростер Юлія, Сикута Микола.
В. 53. Ониськів Василь, Ониськів Теодосія.
В. 55. Кіндзеревий Антін.
В. 65. Пошивак Стефан, Пятковський Юрій, Пошивак Марія, Гавраняк Михайло.
В. 70. Енгельгарт Ольга.
В. 72. Слоньовський Михайло, Слоньовська Софія, Баран Петро, Баран Андрій, Баран Марія, Баран Йосиф.
В. 73. Ковальчук Петро, Пашник Михайло, Пашник Анастасія, Патекевич Максим, Морин Іван, Подедворний Йосиф, Ковальчик Марія.
В. 74. Олач Марія, Олач Дмитро.
В. 75. Заблоцький М. Лев.
В. 76. Іванців Марія, Струк' Марія.
В. 78. Потолицький Йосиф, Саранчак Іван, Якобоський Іван.
В. 90. Феґо Михайло, Бобонич Григорій, Бобонич Параска, Данів Марія, Надич Петро, Зановяк Марія, Піхоцький Павло, Стуц Йосиф, Берґап Франко, Данів Іван Ігнатій.
В. 94. Вікарій Михайло.
В. 98. Павук Марія.
В. 101. Клавоник Михайло, Микитин Василь.
В. 105. Белюх Кузьма, Стебельська Катерина, Якимець Іван, Стебельський Іван, Стебельська Марія.
В. 112. Возьна Павлина, Дасько Стефанія, Щирадловська Йосифа.
В. 113. Янчишин Марія.
В. 115. Бандровська Катерина, Бандровський Антін.
В. 118. Вархолик Катерина.
В. 121. Павелко Володимир, Череватий Пилип, Машків Андрій.
В. 127. Самуляк Марта.
В. 133. Гавдун Михайло.
В. 137. Майерс Ірина.
В. 142. Москаль Роман.
В. 152. Яцус Константин.
В. 155. Капцьо Розалія, Капцьо Марія, Капцьо Олекса, Ілик Анна, Елдер Марія, Нагребна Анна.
В. 160. Білоус Михайло, Білоус Софія.
В. 161. Криса Марія, Криса Іван.
В. 170. Жарська Сузанна.
В. 172. Леськів Іван, Макар Олена, Макар Дмитро, Леськів 'Ксеня.
В. 173. Баран Ольга.
В. 175. Братусь Катерина.
В. 176. Магник Стефан, Ґбур Іван.
В. 179. о. Лямпарт Іван.
В. 181. Прокопчук Стефан.
В. 186. Поступак Стефан, Сквер Іван, Кріль Марія.
В. 192. Тимочко Тома, Тимочко Михайло, Гапонський Антін.
В. 201. Либа Василь, Борецький Володимир, Дуріш Катерина.
В. 218. Макар Стефан.
В. 228. Лучка Марія.
В. 231. Чолій Роман, Чолій Анна, Новак Юліян, Мицак Василь.
В. 234. Солтицький Роман, Каплун Стефан.
В. 235. Андриць Юрій.
В. 241. Кічак Григорій, Кічак Марія, Дубина Григорій.
В. 242. Мазур Розалія, Мазур Анна.
В. 253. Воронка Юстина.
В. 276. Кріль Іван, Хлопек Олекса, Лабан Катерина, Делинько Марія, Рудакевич Юлія, Рудокевич Григорій, Кметик Андрій, Кметик Пелягія.
В. 277. Михалицький Ґреґорій, Януш Стефан, Герман Софія, Герман Павло.
В. 282. Осухівський Наталія, Лаба Марія.
В. 288. Підгайний Василь.
В. 292. Стадник Іван.
В. 298. Ронський Григорій.
В. 299. Макогон Ксеня, Макогон Андрій, Панчишин Семко.
В. 300. Кіндзера Михайло, Яцинич Юрій, Корівчак Василь.
В. 304. Вернаївський Семко, Вернаївська Марія.
В. 307. Прус Анастасія, Стадник Ілько, Прус Петро.
В. 316. Мацьків Йосиф, Буковський Павло.
В. 323. Виницька Марія, Виницький Іван.
В. 325. Гуменний Стефан.
В. 326. Мечниковський Франко.
В. 328. Попко Яків.
В. 361. Колтун Антін, Білик Василь.
В. 371. Голубовський Данило.
В. 372. Котильницький Раймонд, Котильницька Анеля.
В. 381. Олеяр Роман.
В. 385. Віцента Олена, Віцентий Матвій, Віцентий Іван.
В. 388. Мороз Петронеля, Паньків Анна, Камінська Юлія, Камінська Анна.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 91. Андрейчин Данило, Макар Михайло.
В. 94. Еванчук Михайло, Еванчук Іван.
В. 112. Дольний Ангеля.
В. 151. Проць Дмитро, Проць Надія.
В. 158. Більський Михайло.
В. 198. Мудрик Марія, о. Микитяк Дмитро.
В. 226. Стах Віра, Мащак Катерина, Марущак Андрій, Соколик Андрій, Лазоришин Лука, Соколик Володимир.
В. 229. Тарас Михайло, Тарас Мелянія, Тарас Анна, Тарас Іван.
В. 242. Халупа Юлія.
В. 270. Струж Филина.
В. 276. Жук Юстина.
В. 299. Горгота Василь.
В. 300. Зацинич Марія, Зацинич Антін.
В. 349. Явдошак Олекса, Колбанський Микола, Явдошак Франка.
В. 359. Гинда Ксеня.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС.

В. 106. Мариняк Василь, Мариняк Йосиф.
В. 204. Мацько Іван.
В. 282. Порциналюк Василь.
В. 370. Мецник Софія.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 6. Сивик Андрій.
В. 102. Ендзевич Катерина.
В. 176. Малищишин Микола.
В. 218. Сорока Стефан.
В. 223. Стебелінська Анна.
В. 316. Буковська Анна.
В. 339. Сорока Теодосія.
В. 350. Кресан Михайло.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ НА ВИПЛАЧЕНЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 55. Будагазій Василь.

ЧЛЕНИ ВІДІЙШОВШІ ЗІ ЗВОРОТОМ В ГОТІВЦІ:

В. 308. Картичак Андрій.

ЧЛЕНИ ПОМЕРШІ:

В. 1. Бриць Методій.
В. 2. Бабич Анна.
В. 13. Хованець Микита.
В. 25. Милянович Ольга, Костецька Пелягія.
В. 62. Сонич Василь.
В. 72. Собек Марія.
В. 105. Фесак Захарко
В. 140. Терлецький Іван.
В. 226. Ґабрінський Петро.
В. 251. Сарахман Олекса.
В. 263. Заневич Іван.
В. 270. Дорош Данило.
В. 278. Сая Параскевія.
В. 309. Безчвертний Андрій.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1935 р. було в У. Н. Союзі повнолітніх членів	20,965
В місяци лютім 1935 р. принято нових	110
В місяци лютім 1935 р. принято наново	120
В місяци лютім 1935 р. принято з переступними листами	32
В місяци лютім 1935 р. принято з інших кляс	5
В місяци лютім 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	124
Разом	21,356
В місяци лютім 1935 р. суспендовано	216
В місяци лютім 1935 р. відійшли з переступними лситами	31
В місяци лютім 1935 р. відійшли до інших кляс обезп.	5
В місяци лютім 1935 р. перенесено зі старого до нового роду обезпечення	124
В місяци лютім 1935 р. відійшли зі зворотом в готівці	1
В місяци лютім 1935 р. відійшли на безплат. продовження	8
В місяци лютім 1935 р. відійшли на виплачене обезпеч.	1
В місяци лютім 1935 р. померли	17
Разом	403
З кінцем лютого 1935 р. в У. Н. Союзі було дорослих членів	20,953

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС І СУМ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД.

В клясі Д.	на $ 100	4
В клясі А.	на $ 250	62
В клясі А.А.	на $ 500	956
В клясі В.	на $ 750	131
В клясі С.	на $1000	2,151
В клясі В.В.	на $1500	46
В клясі С.С.	на $2000	14

НОВІ РОДИ.

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя.

В клясі О- 500	на $ 500	301
В клясі О-1000	на $1000	250
В клясі О-1500	на $1500	3
В клясі О-2000	на $2000	4
В клясі О-2500	на $2500	—
В клясі О-3000	на $3000	—

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 літ.

В клясі Р- 500	на $ 500	442
В клясі Р-1000	на $1000	351
В клясі Р-1500	на $1500	6
В клясі Р-2000	на $2000	2
В клясі Р-2500	на $2500	--
В клясі Р-3000	на $3000	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 літ. (Ендавмент).

В клясі Е- 500	на $ 500	312
В клясі Е-1000	на $1000	136
В клясі Е-1500	на $1500	3
В клясі Е-2000	на $2000	--
В клясі Е-2500	на $2500	—
В клясі Е-3000	на $3000	—

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ НОВИХ ЧЛЕНІВ

В клясі W- 500	на $ 500	492
В клясі W-1000	на $1000	1,693
В клясі W-1500	на $1500	3
В клясі W-2000	на $2000	2

НОВЕ ОБЕЗПЕЧЕННЯ НА ЦІЛЕ ЖИТТЯ ДЛЯ ДАВНИХ ЧЛЕНІВ.

В клясі Т- 100	на $ 100	2
В клясі Т- 250	на $ 250	220
В клясі Т- 500	на $ 500	3,796
В клясі Т- 750	на $ 750	605
В клясі Т-1000	на $1000	8,711
В клясі Т-1500	на $1500	197
В клясі Т-2000	на $2000	58
	Разом	20,953

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 13. Древецький Богдан.
В. 21. Окрепка Марія.
В. 24. Такарчик Петро, Такарчик Олена.
В. 85. Латанишин Анастасія.
В. 88. Процак Д. Василь, Марусик Олена, Мур Андрій мол., Панчишин Олена, Качмар Василь, Качмар Теодор, Пристовський Петро.
В. 92. Басараба Параскевія.
В. 128. Маєрник Андрій Франко.
В. 139. Смолинський Едвард Йосиф.
В. 145. Сливчук Роман.
В. 147. Вороняк Ольга.
В. 165. Білик Данило.
В. 167. Жуковець Ольга.
В. 180. Мончак Василь, Лесняк Олена.
В. 200. Шепка Олеся.
В. 225. Тиндик Михайло.
В. 238. Давискиба Стефанія
В. 244. Праскевич Тома мол., Праскевич Елисавета.
В. 271. Пасельська Лора.
В. 292. Кінащук М. Каролина, Кінащук А. Марія, Длугош А. Роберт.
В. 319. Фецак Стефан, Фецак Олена.
В. 361. Шумеляк Йосиф, Матушек Стах, Матушек Стефанія.
В. 362. Фірц Юлія.
В. 370. Небор Анна, Небор Текля, Небор Русил, Небор Марія, Брезицька Елена, Онетт Іван, Онетт Йосиф.
В. 385. Мандюк Іван.
В. 390. Панчишин Василь.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 31. Стах Петро, Стах Іван, Стах Михайло.
В. 96. Собіль Емілія, Собіль Олена, Собіль Анеля, Собіль Володимир, Галевич Емілія, Галевич Володимир.
В. 135. Лучка Іван.
В. 142. Ковальчик Антін, Ковальчик Павло.
В. 147. Содчак Петро.
В. 151. Артим Стефанія, Артим Стефан, Артим Розалія, Гримач Ольга, Гримач Йосиф.
В. 181. Швець Володимир, Швець Марія.
В. 204. Боляк Володимир.
В. 243. Шемердяк Ольга, Шемердяк Стефанія, Бінав Владислав, Бінав Бронислава.
В. 288. Головка Ольга, Яртимик Василь, Яртимик Андрій.
В. 316. Легкий Володимир, Легка Параска.
В. 332. Жайзлий Олена, Жайзлий Стефан, Жайзлий Марія, Жайзлий Анна, Жайзлий Михайло.
В. 340. Саланський Стефан.
В. 365. Камінська Марія, Малик Федор, Ґулик Параскевія.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 65. Джуган Михайло, Джуган Петро, Джуган Олена, Джуган Марія.
В. 121. Олійник Марія, Олійник Йосиф.
В. 127. Горгота Іван, Горгота Стефан.
В. 135. Стах Ірина, Ґарбінський Володимир, Стах Юрій, Москалик Анна.
В. 165. Корнова Анна, Корнова Павло, Корнова Наталка, Корнова Дмитро, Корнова Іван.
В. 310. Урбанська Марія, Урбанський Стефан, Більський Стефан.
В. 338. Проць Григорій Тарас.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ІНШИХ КЛЯС:

В. 56. Севний Олекса.
В. 63. Колодійчик Олена.
В. 72. Пеленська Марія.
В. 250. Баштура Іван, Баштура Розалія, Баштура Альбіна.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Бендас Ефрем, Бендас Олена.
В. 2. Маційовська Марія, Маційовська Параскевія, Маційовський Андрій, Маційовський Теодор, Маційовська Ольга, Маційовський Стефан.
В. 29. Ґловацький Іван, Гавришко Михайло, Гавришко Олена, Гавришко Стефан, Гавришко Іван, Гривняк Василь, Гривняк Софія, Мицяк Роман.
В. 33. Вадяк Іванна, Вадяк Ольга, Кметик Володимир, Коцоловський Омелян, Коцоловський Володимр.
В. 41. Морозович Іван.
В. 50. Колачко Марія, Колачко Андрій, Сикута Зеновій, Сикута Софія, Сикута Н. Роман.
В. 62. Висоловський Михайло, Висоловський Йосиф, Сливар Володимир, Сливар Марія, Сливар Вероніка, Сливар Розалія.
В. 65. Пятковська Анна, Пятковський Михайло, Пошивак Анна, Пошивак Олена, Пошивак Стефан, Пошивак Катерина, Пошивак Іван.
В. 72. Баран Йосиф.
В. 73. Ковальчук Володимир, Ковальчук Юлія, Ковальчук Іван.
В. 74. Вересюк Текля, Вересюк Йосиф.
В. 76. Стойко Михайло, Стойко Петро.
В. 82. Ільків Михайло, Ільків Марія, Ільків Юлія.
В. 99. Надільний Іван, Надільна Анна, Надільна Марія.
В. 102. Павлечко Стефан, Павлечко Теодор.
В. 105. Стебельський Володимир, Стебельська Анна, Стебельська Дорота, Стебельський Мирослав, Стебельський Йосиф.
В. 121. Мацків Марія.
В. 127. Самуляк Стелла.
В. 130. Лесняк Віра, Лесняк Іван Михайло.
В. 132. Усик Іван.
В. 137. Саґата Ольга, Саґата Марія.
В. 147. Барняк Федор, Барняк Марія, Барняк Василь.
В. 160. Білоус Катерина, Білоус Анна, Білоус Іван.
В. 179. Єзуско Анна.
В. 181. Любянецька Ольга, Любянецький Богдан.
В. 204. Лиляк Петро.
В. 209. Коцаба Катерина.
В. 211. Ласів Іван.
В. 220. Кіт Йосиф.
В. 231. Мицяк Катерина, Мицяк Анна, Мицяк Іван, Мицяк Йосиф, Новак Елисавета, Новак Анна, Чолій Мирослав, Чолій Михайло, Чолій Анна, Чолій Ольга, Чолій Елисавета, Чолій Василь, Чолій Ірина, Чолій Роман.
В. 237. Дмитруш Розалія, Дмитруш Катерина.
В. 241. Кічак Микола.
В. 242. Мазур Михайло.
В. 245. Гавришкевич Богдан, Гавришкевич Олекса, Лещук Григорій.
В. 248. Кобилянська Ольга.
В. 276. Фізор Катерина.
В. 292. Нидзя Марія, Черевешко Іван, Черевешко Анастасія.
В. 298. Дідух Григорій, Дідух Стефан.
В. 310. Капелюх Ілько.
В. 320. Івахів Василь, Івахів Ґлорія, Івахів Евстахія.
В. 323. Винницька Марія.
В. 338. Ґлоць Софія, Ґлоць Марія, Панчишин Іван, Ворґан Йосиф.
В. 362. Бархоль Юрій.
В. 364. Бунт Анна, Небожюк Луць, Небожюк О. Марія, Небожюк Анна, Небожюк Григорій, Небожюк Ева.
В. 384. Пастерняк Владислава, Пастерняк Василь.
В. 385. Лозовський Павло.
В. 388. Мороз Володимир, Мороз Анна, Мороз Йосиф, Мороз Петронеля, Мороз Михайло, Мороз Олекса.
В. 396. Федунок Ольга, Федунок Іван.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ.

В. 151. Проць Григорій Тарас.
В. 158. Більський Стефан, Урбанська Марія, Урбанський Стефан.
В. 167. Корнова Анна, Корнова Павло, Корнова Наталка, Корнова Дмитро, Корнова Іван.
В. 226. Стах Ірина, Ґарбінський Володимир, Москалик Анна, Стах Юрій.
В. 270. Струж Текля, Струж Омелян, Струж Анна, Струж Марія.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ У. Н. СОЮЗА:

В. 5. Кривень Марія.
В. 20. Костецький Іван, Барщовський Іван.
В. 44. Барна Стефан.
В. 58. Клачко Марія.
В. 75. Дворчик Петро, Тарас Михайло, Присташ Владя.
В. 83. Опришко Володимир.
В. 94. Васько Іван.
В. 102. Гарлач Йосиф, Попович Теодор.
В. 103. Томащук Василь.
В. 117. Микитин Анна.
В. 123. Перун Микола, Волощук Анна.
В. 136. Скрабут Марія.
В. 142. Мамчак Микола.
В. 147. Ценка Катерина, Содчак Петро, Бруцяк Іван, Радьо Іван.
В. 155. Голіновська Софія, Кардаш Катерина.
В. 192. Ґудзій Стефан, Ґудзій Іван.
В. 230. Луцько Петро.
В. 282. Пастух Евгенія.
В. 288. Михайлів Марія.
В. 312. Гулей Катерина.
В. 321. Садівський Іван, Костира Йосиф.
В. 350. Блащук В. Мирослав.
В. 357. Борик Василь.
В. 363. Мацкула Ольга, Челядин Катерина.
В. 364. Синюта Іван.
В. 365. Ґулик Параскевія.
В. 401. Кок Мирослав.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ ДО ІНШИХ КЛЯС:

В. 56. Севний Олекса.
В. 63. Колодійчук Олена.
В. 72. Пеленська Марія.
В. 250. Баштура Розалія, Баштура Іван, Баштура Альбіна.

ДІТИ ВІДІЙШОВШІ НА БЕЗПЛАТНЕ ПРОДОВЖЕННЯ:

В. 206. Підгородецька Анна, Підгородецький Петро.
В. 309. Дамко Володимир.

ДІТИ ПОМЕРШІ:

В. 50. Салак Стефан.
В. 99. Оберець Вікторія.
В. 200. Савка Петро.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком лютого 1935 р. було в У. Н. С. дітей членів	9,258
В місяци лютім 1935 р. принято новий	45
В місяци лютім 1935 р. принято наново	39
В місяци лютім 1935 р. принято з переступними листами	21
В місяци лютім 1935 р. принято з інших кляс	6
Разом	9,369
В місяци лютім 1935 р. суспендовано	136
В місяци лютім 1935 р. відійшли з переступними листами	17
В місяци лютім 1935 р. відійшли до старших членів УНС.	39
В місяци лютім 1935 р. відійшли до інших кляс	6
В місяци лютім 1935 р. відійшли на безпл. продовження	3
В місяци лютім 1935 р. померли	3
Разом	204
З кінцем лютого 1935 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	9,165

ЗІСТАВЛЕННЯ ПІСЛЯ КЛЯС МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТАМЕНТУ:

В клясі 1-ій за 25 цнт. місячної вкладки	7,531
В клясі 2-ій за 50 цнт. місячної вкладки	1,634
Разом	9,165

З кінцем лютого 1935 р. в У. Н. Союзі було твіх обезпечених 30,118

УВАГА

котру кождий відділовий урядник і член Українського Народного Союза повинне пильно прочитати і до неї стисло застосуватися.

Як повнолітні так і малолітні члени У. Н. Союза, оголошені в рекордовім звіті за місяць лютий 1935 року суспендовані або виключені за неплачення місячних вкладок чи з інших причин згідно зі статутом організації, коли хотять і надальше бути членами У. Н. Союза, мусять зголоситися протягом цього місяця (березня) до своїх відділів і вписатися наново, заплативши всі свої вкладки і залеглости до місцевої каси на руки відділових урядників. Коли цього не зроблять до кінця місяця березня 1935 р., то в цвітні 1935 р. мусять виповняти нові аплікації (просьби о приняття), коли хотять бути дальше членами У. Н. Союза, подібно як кождий новий кандидат. Ці знов члени, як повнолітні так і малолітні, котрі в міс. лютім 1934 р. взяли переступні листи, а еще доси не зголосилися до іншого правно істнуючого відділу У. Н. Союза, мусять це зробити в місяци березні 1935 р., бо на другий місяць, то є в цвітні 1935 р. стратять всі членські права і могли би бути приняті тільки на підставі нових аплікацій (просьб о приняття.

Дано в Джерзи Сіти, Н. Дж., дня 14 березня 1934.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член тов. ім. Івана Франка, від. 52 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $35. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзови. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Ілярій Бішко.
Голійок, Масс.

Я, нижче підписана членица від. 178 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головним урядникам нашої організації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $25, котрі стали мені великою поміччю у моїм нещастю. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзови. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Анастасія Кирилюк,
Манчестер, Н. Г.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗГАДАЙМО ЗА ПОКІЙНОГО БУДЗИНОВСЬКОГО.

Зі „Свободи" довідалися ми про сумну вістку, а це про смерть В. Бузиновського, довголітнього співробітника чи дописувача нашого органу. Мені здається, що всі читачі „Свободи", хоч і не знають можливо покійного особисто, то добре знають його душу з його творів. Що мене завжди брало найбільше за серце, то це, що покійний був так відданий простому народови. У своїх творах він розмовляв з душею найнижчого стану і підносив ту душу до людської гідности і національної свідомости. Я думаю, що найкраще пошануємо память покійного, як в кождій хаті українського робітника знайдеться книжка з його оповіданнями. А тепер клоню голову перед Великим Сином нашого народу, що так щиро любив простий нарід і так ревно дбав про його освіту і його кращу долю.

Григорій Левуш,
Елмайра, Н. Й.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Асторія, Н. Й. — В дописі в ч. 59 „Свободи" має бути: 24. лютого, І. Кубарик, А. Климишин.

Пітсбурґ, Па. — В збірці в 52 числі „Свободи" має бути: Онуфрій Микитюк $1.

ЗМІСТ 3-ГО (27) ЧИСЛА „РІДНОЇ МОВИ":

І. Огієнко: Значення Шевченка в історії української літературної мови. С. Черкасенко: Наша твердиня, поема; 2. Пророк. М. Гнатишак: Артизм творів Степана Руданського. І. Огієнко: Методи вивчення складні, вступ. Сучасна українська літературна мова. Є. Грицак: Новотвори в сучасній українській мові. П. Кривоносюк: Психо-фізіологія мови. „Мовний Порадник" для редакторів, видавців і робітників пера, лист 6: Навчаймося літературної мови від Шевченка. До всіх наших часописів. І. Коровицький: В справі цитування давніх текстів. Життя слів. І. Мойсяк, І. Велигорський, М. Хомишин, Б. Шемет: Замітки про окремі слова. Чистота й правильність української мови: відповідь на запитання наших Читачів. Новини з української мови. Мова наших видань. Огляд мовних журналів. Дописи Прихильників рідної мови. Українська мова в Канаді й Америці. Розділ для самоуків і дітей: „Рідне Слово", Початкова Граматика укр. літературної мови. — Адреса „Рідної Мови": Warszawa IV, ul. Stalowa 25 m 10. Передплата в Америці 2 долярн річно. Нові передплатники, коли того бажають, дістають „Рідну Мову" від 1 числа: річник І. (без 2 і 3 чисел) 5 зл.; річник II. — 6 зл., оправлений 7.50 зл.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ОЗОН ПАРК, Н. Й.

Большевицька дурійка.

Члени Українського Народного Союза знають уже віддавна, як большевики стараються кинути кістку незгоди між членів відділу і між самі відділи, щоби тим спричинити розбрат, та тоді загарбати не тільки майно відділів, але й майно У. Н. Союза. Їх цілю є звербувати членів у свої лабети, щоби дерти з них їх тяжко запрацьований гріш та зужити його на свою комуністичну пропаґанду в Америці.

За 12 літ вони нападали на нас три рази і за кождим разом ми відбили їх. Кілька років вони сиділи тихо. Тепер видно знову дістали трохи червоних рублів і пробують показатися перед московськими комісарами як вірні комуністи. За той час у нас повстала українська школа, засновано горожанський клюб, жіночий відділ Союза Українок Америки, молодіж тут роджена зорганізувалась в Українських Козаків. І плило наше життя в згоді й любові. Майно збільшилось. Відділ У. Н. Союза зріс морально і матеріяльно.

Нагло з кутів стали вилазити червоні комісарі і давай розбивати нашу роботу. Посипалися солодкі слова, а рівночасно працювали нишком, щоби захопити наші гроші й майно наших товариств.

Коли й це не вдалося, беруться на інші штучки: йдуть по хатах і намовляють людей, щоби вписувались до їхньої орґанізації, бо, мовляв, там мала вкладка. Мовляв, на цілу половину таньше, ніж в У. Н. Союзі й інших запомогових орґанізаціях. Коли це їм не йшло, вони втягнули наперед декого зі своєї фамілії і зав'язали відділ — „фамілійний". Але й це не помогло, бо свідомі громадяни знають, що „таке мясо пси їдять" та не дадуть большевикам під покришкою запомоги ширити свою большевицьку пропаґанду. Ті московські комуно-атеісти ходять навіть до найбільше релігійних людей, здоровлять їх „Слава Богу" й хваляться своїми грамотами. „У нас дешево! У вас задорого! Тепер депресія! Люди не мають чим платити! Приступайте до нас!" Не кажуть вони, скільки в них майна, скільки в них членів, чи буде чим платити посмертне. Вони знають тільки одно: легше видерти від двох по доларови ніж від одного два.

Щоби показати свою силу, стягнули недавно большевицьку эграю з Бруклина, Гемпстеду і Ню Йорку і влаштували баль, щоб тим притягнути всіх на свої солодкі промови та розбити наше народне життя в Озон Парку. Та громада свідома їх діла. Громада знає, як вони хвалять комуністичний деспотизм, голодовий рай на Україні. Знає громада, як то вони явно й славно валять державний лад Америки, та як то би добре було всім „робітникам", колиб замісць Рузвелта засів у Білім Домі наш галицький комісар з московськими ОГПУ.

Все це захвалювали вони в летючках і бесідах. Казали, що Рузвелт виголоджує робітників, а за справжний ганебний голод на Україні не сказали. Вони й раді з того, що міліони українського населення по селах гинуть.

Знаючи їх ганебний лисячий підступ, ми постановили дати їм науку, щоби більше не пхалися в нашу околицю, і того самого дня, тобто 10-го ц. м., злучені українські орґанізації в Озон Порку влаштували запустну забаву. Саля Горожанського Клюбу була вщерть виповнена. Видали відозву англійською мовою під заголовком: "Anti-Communist Drive", а в тій відозві вияснили обширно їх наміри та взивали молодіж до боротьби з комунізмом. Ця відозва так їх розлютила, що вони шукали ріжних способів, щоби пімститись за це. Пішли навіть так далеко, що повідомили полцію, щоб нас розігнала, бо ми не маємо дозволу на танці. Та це нам тільки дало нагоду запізнати полїцію з ними.

Крім забави ми мали й промови. Промовляла наперед від Союза Українок предс. пані Костів, котра в своїй короткій, але палкій промові, взивала українське жноцтво геть від себе гонити московських агентів, та дальше робити народнє діло, як дотепер. Згадала також про большевицький підступ загарбання українського тяжко запрацьованого гроша, який ми зібрали в наших товариствах.

Від „Українських Молодих Козаків" промовляв англійською мовою предс. Ілія Чорний. В своїй промові він коротко, эрзуміло і гостро натаврував змагання комуністів перевернути демократичний устрій Америки. Таврував їх рухомі образки, котрі тепер показують по театрах, вихвалюючи їх большевицький лад у Росії. Закликав до бойкоту все, що комуністичне, і згадав, що батьки наші не приїхали сюди на те, щоби валити американську конституцію, а на те, щоби поліпшити свою долю та стати в обороні тої Америки, котра дала нам змогу жити й розвиватися, та стати її добрими горожанами. Кому не влад ця конституція, нехай їде в Росію. Закінчив свою промову словами: „Ми, Українські Козаки, не дамо потоптати українського імени й ідеї наших визвольників Вашингтона й Лінколна комуністичними зайдами".

Від Горожанського Клюбу говорив гр. Володимир Цісик. Він вияснив присутнім большевицьку орґанізацію, їх так звані запомоги, їх наміри розбити клюб, котрий їм стоїть сілю в оці. Згадав їх наміри винищити наш нарід на Україні голодом, кулями та вигнанням на Сибір, щоб могти потому кольонізувати Україну московськими кацапами. Щоби закрити свій намір, вони прибрали собі імя нашого незабутнього поета Івана Франка, щоби під його іменем вербувати нових рекрутів у комуністичні табори, щоби мали з кого дерти той мозольний гріш, щоб ширити пропаґанду і наповняти свої кишені. Прикінці заявив, що клюб відтепер що більше буде протиставитись їх змаганням, іще більше буде їх слідити, та боронити У. Н. Союз його уряд і майно.

Потім говорив гр. Ю. Павчак, котрий обширно пояснив теперішнє положення українського народу під московсько-жидівським гнетом; виявив, якими то підлими способами вони викликують незгоду в орґанізаціях, щоб лише їх розбити й втягнути їх у свій орден. На закінчення взивав, щоб геть гонити від себе все те, що Москва накидає нам через своїх платних агентів.

Гр. Заверуха розказав нам, як то підступом вони загарбали Український Дім у Брукліні.

На кінець предсідник Клюбу Й. Паращук подякував усім присутним за численну участь, якою ми показали большевії, що вона не в силі нас розбити.

Той Самісінький.

БОСТОН, МАСС.

Акція за прочищення червоних агентів зі стейту.

В Америці червоні агенти мали добрі жнива. Дурили несвідомих, безкритичних робітників червоним московським царством на землі, збирали гроші, жили собі по пански, нічого не робили. Крім того Москва слала їм рублі на ширення комуністичної пропаґанди.

Були й наші українські робітники, що дали підмовитись служити Москві, наче собаки служать свому господареви. Та згодом почали доходити з України вісти, що червоний терор вигубив міліони наших селян і робітників, спустошив нашу багату землю, що люди вмирали, де хто впав. Дикуни Москви сміялись, як хахли гинуть, затирали руки, що коли вигублять з десять міліонів малоросів, то аж тоді будуть могти спокійно господарити. Завелись. Коли міліони мерли з голоду на Україні, то іншї кріпшали на дусі й далі ставили опір агентам Москви. Нищачи дикунські правління варварів-комуністів.

Світ мало що знав, про розрухи на Україні. Та правда мусить колись вийти на верх. На Україну почали їхати чужі кореспонденти. Строга цензура не помагала. Повертаючися з України, почали вони розкривати страшне марево людства на багатій урожайній Україні, до якого допровадила її політика московських опришків. Світ широко заговорив за нашу любу Україну. Червоних катів залякало. Побоялися втратити Україну. Проти варівського московського Інтернаціоналу встає сильний націоналізм. Червоні давай пертися в Америку. Тут, думають, скорше зможуть почати свою революцію та й долярів в Америці не бракує.

Червоні висланці з Москви почали помалу добиратись до американських шкіл, війська, маринарки, почали деморалізувати робітничі орґанізації. Взагалі мішалися всюди. Загрожували спокоєви. Хто відважився підняти протест проти них, того вони по розбишацьки нападали, громили.

Ми, Українці, дуже добре знаємось на комуністичних експериментах. Звертали ми Американцям неразувагу. Ще тому рік українська еміґрація почала масові протестаційні віча. Протестували ми проти визнання комуністичних варварів з Москви, говорили, що зле Америка робить, що на признанню нічого не виграє, бо червоні кати не мають нічого для експорту, хіба що кістки вигололдніих українських селян. Ми не були такі сильні, і не перемогли американського уряду. Але як скоро признали, то це скорше переконалися, що червоні лише бльофували перед Америкою. Замісць торговлі та звороту довгу Америці наслали більше агентів проповідувати червоне царство Сталіна. По році Американці признали нам, що ми мали слушність. Тепер вони починають робити віча, збори, наради. Радяться, що робити з загрозою червоної хороби. Американський Леґіон, Ветерани Світової Війни, Ветерани Еспанської Війни та Лицарі Колюмба почали енерґійну працю за прогнання червоних агентів з Америки.

Така спільна нарада всіх патріотичних американських орґанізацій відбулася 28-го лютого в Стейт Гавзі. Українці також були репрезентовані своїми представником, Н. Давискибою. На нараду зявилися теж деякі бувші большевицькі орґанізатори та розкривали тайні способи червоної революції в Америці, до якої Москва підготовляє мало думаючих Американців. Казали вони, що вони роками працювали на горкту червоних шахраїв, а згодом переконались, що Америка таки має найкращу демократичну систему і вони поставили зірвати з тими, що гірше капіталістів нищать робітників, запроваджують панщину, а робітників перетворюють у рабів комуністичної держави. Вони заявили, що відтепер будуть непохитними ворогами всього, що проповідує Третій Інтернаціонал зі Сталіном на чолі. Щоби мати силу, то орґанізують юнію Американських Горожан, що на початок має 500 членів.

Від Українців говорив Н. Давискиба. У своїй бесіді ілюстрував він Американцям, до чого дожила Україна під червоними катами Москви. Міліони невинних робітників і селян на Україні уморили голодом. Обікравши Україну з її багатства, вивезли його за границі на пропаґанду. Тепер український нарід готовиться до крівавого повстання проти Москви, щоб остаточно визволити Україну з кайдан найгірших ворогів людства, яким є комуністи, що мов дикі гієни вигублюють український нарід виповняють ним Сибір, Соловки та тюрми Москви. Настала пора, щоб Американці зрозуміли нас і дали нам помічну руку. За те всі українські патріотичні орґанізації стануть разом з Американським Леґіоном і іншими орґанізаціями та поможуть прочистити агентів Москви з Америки. Потвердженням тої бесіди про голод та знищення на Україні були статті американського кореспондента Томаса Вокера. Фотографії, подані в статті, зробили на Американців сильне враження. Вони розпитувались дальше про українську справу.

Збори рішили влаштувати на 1 травня величавий похід улицями міста. Це має започаткуватись нагінка на червоних. Тепер стейтова леґіслятура уважає ріжні закони проти тих, що хочуть служити Москві. Думаю, що американські леґіони по всій Америці починають чищення. Наші бувші вояки світової війни повинні бути присутні на таких нарадах для добра неньки-України.

Н. Давискиба.

PRESS REPORTS ON UKRAINE AND UKRAINIANS.

REDS FIGHT EFFORTS TO CURB THEM.

Legion Officer Scores F. of L. Agent as Unpatriotic.

Communists and ex-Communists engaged in a warm debate with members of the American Legion, Knights of Columbus and the United Spanish War Veterans at the State House last night as the American Legion launched its drive on Communism and all so-called subversive activities.

ATTACKS LABOR AGENT.

Leo M. Harlow, former department commander of the American Legion, also denounced as un-patriotic all school teachers who wish to get rid of their obligation of taking the oath of allegiance. He attacked Robert J. Watt, legislative agent of the Massachusetts Federation of Labor, who yesterday appeared in behalf of several teachers' unions before the legislative committee on education to oppose a bill requiring teachers and other educators to take the oath of allegience to federal and State constitutions.

Communist Circulars Appear.

The meeting reached a climax when a man who said he was a member of the Workers' Socialist Party, a Communist organization, told the Legionnaires and representatives of other organizations that they were all wrong and that he opposed their views.

In some mysterious manner a number of yellow paper circulars typical of the Communist party was placed in circulation inviting Legionaires to become members of the Communist party.

One Communist at first denied that his organization was "Red," whereupon a man who said he was an ex-Communist denounced him and said that he had worked with him in New York.

Ukrainian Scores Red Speakers.

Cross-examined by Legionaires, one speaker said that he was a graduate of Dorchester High School and had attended Boston University with scholarships obtainned from the Burroughs Newsboys Foundation. He also said that at one time he had been a member of Company M of the 101st Infantry.

A representative of a Ukrainian society denounced the Communist speakers and said that a million Ukrainian residents had died since the Soviet regime was established.

"Most Un-American".

When school teachers and the modern principles entered the discussion, Mr. Harlow denounced Mr. Watt and some of the teaching organizations for their move to abolish the oath of allegiance.

He said: "I believe in labor unions and their many actions in behalf of organized labor, but I go along with Calvin Coolidge in his declaration that police have no right to organize as public servants and strike against the public. I believe that they have the same obligation in knowingly entering into one of the most honorable professions to serve as officers of the law.

"When they organize and engage a lobbyist to break down the obligation of an oath of allegiance, their act is most un-American."

Department Commander Jeremiah J. Twomey of Lawrence urged that a patriotic mass meeting be held on May Day to counteract Communist activities.

Representatives of all organizations present voted to back the Legion drive on subversive activities.

(Boston Post,
Friday, March 1, 1935).

— Дивіть, пане, той драб сидів уже в криміналі!
— А відкіля ви це знаєте?
— Ми сиділи разом.

На війні будучини.

Горожанин увіходить у кавярню. Віддихає крізь газову маску.

Вейтер: Чим можу служити?

Гість: Принесіть мені порцію повітря, однаке свіжого, скоро!

Поезія і проза.

Жінка: Ніколи не забуду того місця, в якому ти мене вперше поцілував!

Чоловік: А то дуже добре складається! То може знайдемо мою папіросницю, що я її тоді згубив на тому місці!

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (216)

Під літаком Роджера густі джунглі проминали скоро, а на їх місце появилися широкі простори сухого краю, прорізаного глибокими яругами. Молодий летун пробував переконувати себе, що обвинувачення Ольги Тарзаном були неправдиві. „А що буде, як це все правда?" — думав він.

З одного боку, він не міг зректися жінки, котру він любив, бо знав, яка доля ждала її, якби їй доказано шпигунство. Рівночасно для нього було неможливою річчю скинути з себе обовязок помогти їй і захоронити її. Там він був джентельменом... Тепер літак летів понад гірський ланцюх.

Суп Ска, літаючи вгорі, на великій висоті, побачив нагло дивного птаха величезних розмірів. Чи, думаючи визвати його на бій, чи думаючи просто розслідити його з цікавости, Ска піднявся вище, щоб стрінутися з літаком. Він певно зле вимірив скорість свого противника.

Кінець пропелера літака діткнув його. Вмить сталися дивні річи. Тіло супа впало вниз без життя. Від пропелера відлетів кусок дерева та вдарив летуна в голову. Літак затрясся, а поручник Роджер схилився вперед безпритомний. Літак дав нурка до землі комітъ головою.